

Dun Sant Agius (1861-1931)

Benefattur Kbir tal-Qrendi u wiehed minn nominati għal Ġieħ il-Qrendi

Kienu bosta s-saċerdoti Qrendin li taw kontribut kbir lir-raħal ċkejken tagħhom. Illum ser nagħtu tagħrif dwar żewġ saċerdoti li ddedikaw hajjithom għall-ġid spiritwali u materjali ta' huthom Qrendin.

Dun Santo Agius, l-ikbar fost sitt aħwa, twieled fit-12 ta' Lulju 1861, iben Leonard Agius u Marianna née Zammit. Il-familja ta' Dun Sant (għax hekk kien magħruf) kont tghoddha bħala familja fqira, fejn il-missier kien jaħdem ir-raba' u ma jistax jonqos li t-fal kellhom jgħinu wkoll. Il-familja ta' Dun Sant kienet bieżla, ħabrika u magħquda. Id-dar fejn kienu joqogħdu, fi Triq il-Parroċċa, quddiem ir-residenza tal-kappillan, kienet tagħhom, għalkemm kien hemm ftit dejn fuqha, kif naraw aktar 'il quddiem.

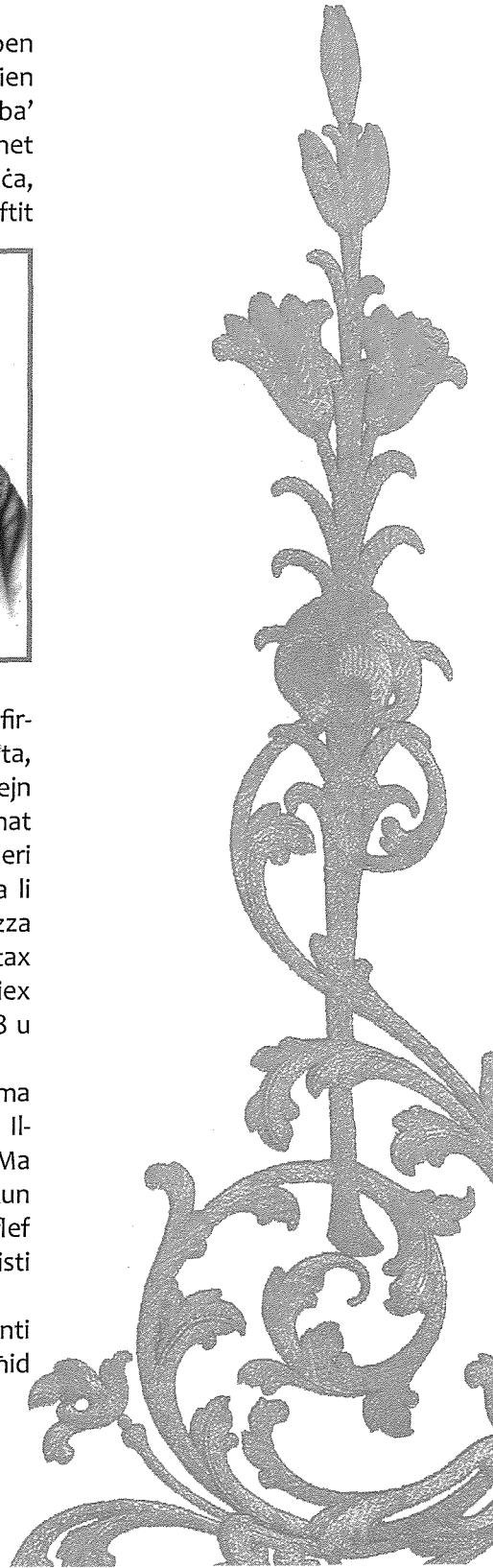
Dan iż-żmien li qed nikteb fuqu kien żmien ta' faqar kbir. Il-faqar iġib miegħu nuqqas ta' bżonnijiet l-aktar meħtieġa, u ma jhallikx tippjana għall-bogħod. U minn hawn nistgħu nifhmu u naslu f'konklużjonijiet għaliex ħafna ġenituri ma kenux jibagħtu lil uliedhom l-iskola: kienu jzommuhom id-dar biex jgħinuhom fix-xogħol u jġibu xi sold għall-familja. Dun Sant mill-ewwel wera l-ħajra għall-iskola u l-ġenituri tiegħu laqgħu bil-ferħa d-deċiżjoni tiegħu. Mexxa 'l quddiem u meta spiċċa l-iskola tar-raħal xtaq ikompli jistudja għal qassis. Dan kien ifisser sagrifċju finanzjarju kbir, imma kull membru tal-familja għen.

Sadanittant, hut Dun Sant tfarfru u bdew jaħdmu xi ġurnata man-nies fir-raba'. Fl-għelieqi tagħhom ziedu jkabbbru l-prodotti għas-safar, bħal patata, qoton u kemmun. Kien b'dawn il-flus li l-familja ta' Dun Sant xtrat id-dar fejn kienu joqogħdu. Dun Sant kompli l-istudju tiegħu u wasal biex jigi ordnat saċerdot. Dak iż-żmien biex wiehed isir qassis ried ikollu l-patrimonju: jġifieri proprjetà li tirrendi xi dħul fis-sena. Il-knisja kienet tesigi dan biex tiżgura li l-qassis ikollu biex jgħix. Bħala patrimonju l-ġenituri ta' Dun Sant, bil-kuntentizza tal-aħwa tawh id-dar fejn kienu joqogħdu, iżda billi kien hemm xi dejn, ma setax isir qassis. Hawn indaħlu hutu, u bejniethom għabru s-somma meħtieġa biex jithallas dan id-dejn, u Dun Sant ġie ordnat qassis nhar is-17 ta' Marzu 1888 u l-Qrendi feraħ li wiehed minn uliedu haddan il-ħajja saċerdotali.

Dun Sant qeda b'żelu u heġġa kbira d-dmirijiet saċerdotali tiegħu. Il-kelma tiegħu, ħaffa u mexxejja, kienet tiġbed ħafna nies għall-prietki tiegħu. Il-puntwalità u l-għabra fil-quddiesu kienu jgħegħluk tingabar aktar fik nnifsek. Ma kienx rari li tara lil Dun Sant sejjer lejn il-knisja f'ħinijiet strambi, għax kien ikun miftiehem ma' xi hadd biex iqarru. U kemm-il darba kont tarah sejjer imleflf ġol-kappa bil-kappell f'rasu, iġorr is-Sagrament u l-Griżma tal-Morda biex jassisti lil xi moribond.

Barra minn dawn id-dmirijiet, Dun Sant kien iwettaq ħidma soċjali importanti ħafna mill-uffiċju tad-dar tiegħu. Bħalma għidt aktar 'il fuq, fir-raħal tista' tgħid

li hadd ma kien jaf jaqra jew jikteb... allura kull meta xi hadd kien jirċievi xi karta arah sejjer għand Dun Sant biex jaqrahielu... u Dun Sant qatt ma rrifjuta li jgħin. Għax trabba fil-faqar Dun Sant kien iħoss hafna għall-fqir u kien iħobb li l-gustizzja tkun imħaddma ma' kulhadd.

Kien riċerkatur kbir u l-hin liberu tiegħu kien iqattgħu fl-ufiċċju jqalleb fil-kotba. Kellu għal qalbu l-guljana u kien iżommha aġġornata sewwa. Kont trid tarah iterraq bil-mixi għall-irhula fil-qrib taż-Żurrieq u l-Imqabba, biex jiġbor informazzjoni dwar il-magħmudijiet, żwigijiet u mwiet, biex jitniżżlu fil-guljana, u jsiru r-riċerki li mhux l-ewwel darba li ssarrfu f'xi legat lil xi żaġhżuġh jew żaġhżuġha li jkun għażlu jew żwieġ jew ħajja reliġjuża. L-elementi tan-natura, xita, bard, riħ, xemx, sħana, qatt ma qatgħulu qalbu għal dan ix-xoġhol u mhux l-ewwel darba li kont tarah ġej riekeb fuq xi karrettun ta' xi bidwi li jkun ġej lejn id-dar u joffrilu biex jaqtgħu passejn. B'dan it-tiftix fuq il-guljana, Dun Sant sab każi fejn ġid kien qed jitgawda minn persuni li ma kellhom ebda dritt għalih, filwaqt li dawk il-persuni li kellhom dritt igawduh, kienu tallaba mejta bil-ġuħ.

Hekk ġara lil waħda tallaba li meta Dun Sant qalilha bil-ġid li għandha ma riditx temmen. Dun Sant offrielha li hu jagħmel ir-riċerka u hi tħallsu jekk u meta il-ġid jaqa' f'idejha. It-tiftix sar u... bħalma kien qalilha Dun Sant din it-tallaba kienet sinjura:- tassew kellha dak il-ġid. Bi ħlas tagħtu għalqa li aktar tard kellha tinbiegħ biex jiħallas id-dejn li Dun Sant kien għamel biex bena l-iskola.

L-imħabba lejn raħal twelidu kienet kbira. Issa l-gvern kien beda jibni l-iskejjel fil-irhula qrib, imma ħniena għall-Qrendi ma kienx hemm. Allura fejn ma wasalx il-gvern, wasal Dun Sant u bi flusu u fuq art tiegħu, Dun Sant beda l-bini ta' skola ġdida:- dik ta' Triq iż-Żurrieq, skola li għal dak iż-żmien kienet lussu. Kienet skola bi tmien klassijiet kbar u arjużi, żewġ intrati, b'żewġ kontra ntrati, żewġ btieħi kbar, toilets u ilma, dawn tal-aħħar żewġ bżonnijiet li kont issib fi ftit djar f'dak iż-żmien tas-sinjuri.

Din l-iskola baqgħet isservi l-iskop li għalih inbniet sa ma nbnet l-iskola l-ġdida li nafu llum fl-1959. Minn jaf kemm tfal Qrendin ħadu l-bidu tal-edukazzjoni tagħhom f'din l-iskola!

Kemm għandna nkunu grati lejn Dun Sant aħna li għandna ħamsin sena jew fuqhom. Iżda ġara li Dun Sant għamel kalkoli ħżiena, għaliex il-bini tal-iskola ġie jiswa hafna iżjed milli haseb Dun Sant, u biex ikompli l-bini ta' din l-iskola kellu jissellef somma flus. Is-self iġib miegħu l-imgħax u Dun Sant miet bħalma trabba... fqir.

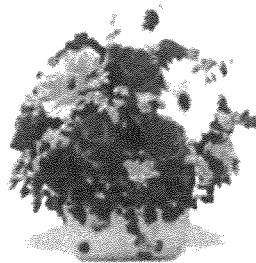
Wara marda qasira Dun Sant, miet fl-età ta' sebgħin sena. Kien it-18 ta' Awissu 1931. Mal-ewwel tokki tal-mewt fir-raħal waqa' luttu kbir. Il-ħwienet kollha tal-merċa, tax-xorb, tal-laħam u l-Każini, għalqu bieba waħda u waħħlu faxxa jew ċoff iswed mal-bieb.

Lil Dun Sant keffnux bil-paramenti sagri u poġġewh go speċi ta' tebut mikxuf. L-għada, il-gurnata tal-funeral, hafna nies ingabru ħdejn id-dar biex jakkompanjawh u jagħtuh l-aħħar tislma. Il-Fratellanzi kollha tal-Qrendi ħadu sehem. Ħadu sehem ukoll xi reliġjużi u saċerdoti minn irhula fil-qrib. Il-Kleru tal-parroċċa mexxa l-funzjoni. Dun Sant kien maħbub u smat hafna minn nies u dan xehedu n-numru kbir ta' parroċċani li akkompanjawh.

Sfortunatament, erba' snin u nofs qabel ukoll kien sar funeral ta' saċerdot fil-Qrendi. Din id-darba kien saċerdot żaġhżuġh... Dun Matthew Magro, li twieled fis-16 ta' Ottubru 1896, iben Agostino Magro u Giovanna née Agius - oħt Dun Sant. Dan miet l-isptar wara żewġ operazzjonijiet fl-età ta' tletin sena. Dun Matthew Magro miet fid-29 ta' Jannar 1927.

Il-karru li wasslu mill-isptar waqaf ħdejn il-knisja tas-Salvatur. Xħin wasal il-Kleru tal-Qrendi, tpogġew berittin u stola fuq it-tebut u beda l-korteo b'ħafna nies jakkompanjawh.

Il-familja Agius tat żewġ benefatturi kbar lil Qrendi. Jalla jkollna familji oħra bħalha sabiex ir-raħal tal-Qrendi jkompli jibbenefika minn persuni qaddisa li jpoġġu l-interessi ta' ħuthom qabel tagħhom.

Nhar ta' Hadd inkunu armati ħdejn iċ-ċimiterju tal-Qrendi

COLOURS OF THE RAINBOW

For all kind of fresh flowers, arrangements and bouquets
for all occasions.

Tel: 2146 5918 • Mob: 7970 9436 – 7905 2174
sammc100@maltanet.net